

Влажниятъ климатъ на Америка спомага най-много за развитие-то на растително-то царство.

Отличителниятъ характеръ на растително-то царство, въ Америка особено между тропици-тъ, състои въ необикновенно развитие сърцевина-та и листа-та, нъ по-причина на влажниятъ въздухъ, плодове-тъ имъ не сѫ толкова сладки, както плодове-тъ на азиатски-тъ расте-

ладни-тъ дуhatъ по пътя на морско-то течение, кое-то носи то-ла вода, а съверо-источни-тъ — по пътя на морски-тъ течения ъ студена вода. Ако да не бъха Кордилери-тъ, то тѣзи вѣтрове, като се смѣсяха, щѣха да разнасятъ по сичка вънтропическа част на Съверна-та Америка приблизително равномѣрна влажност и температура, та и климатъ-тъ щѣше да бѫде еднаквътъ. Нъ Кордилери-тъ се испрѣчватъ между климата на западъ и истокъ отъ тѣхъ: тъ отъ една страна задържатъ май сичка-та топлина и влага тъ юго-западни-тъ вѣтрове на западна-та си урва, а отъ друга — е пущатъ на западъ студени-тъ и суhi съверо-источни вѣтрове. Тъ това западниятъ край на Съв.—Америка е по-топълъ отъ источни. Тая прѣчка отъ Кордилери-тъ щѣше да бѫде още по-голѣма, ко да нѣмаше нѣкои мѣстни причини, кои-то да ѵж изравнятъ; ова сѫ именно муссони-тъ, кои-то начинатъ да дуhatъ лѣтно време ъ юго-источна-та част на вънтропическа Америка. — Муссони-тъ, ои-то доносятъ отъ Мексиканския заливъ и дъждъ и топло, изравняватъ до нѣйде и влажностъ-та, и температура-та на тая страна отъ Америка съ западния ї край. Нъ за това пакъ широки-тъ ї вѫтрѣни пространства на съв., отъ корито-то на св. Лаврентия, и най-ного плоски-тъ бърда Анагуакъ и Калифорнско-то се отличаватъ съухостъ.

Вънтропическа-та част на Южна-Америка се намира тъй що подъ влияние-то на два вѣтра — съверо-западенъ и юго-источенъ. Щверо-западниятъ вѣтръ духа отъ тропически-тъ страни, за това е опълъ и по-влаженъ отъ юго-источниятъ, кой-то иде отъ полюси-тъ, а за това е и по-хладенъ и по-сухъ; нъ отъ свойство-то на пѫтища-та, рѣзъ кои-то се носятъ тѣзи вѣтрове, тъ съвсѣмъ измѣняватъ ро-и-тъ си откъмъ температура-та: съверо-западниятъ като минува дълъ Перуанско-то студено течение, доноси по западни-тъ брѣгове рохлада, а пакъ юго-источниятъ като минува надъ Бразилско-то опло течение, донося топлина на источни тъ брѣгове на Южна вън-тропическа Америка. И тъй въ Южна вънтропическа Америка ние ледаме съвршена противоположность относително до температура-та на брѣгове-тъ, съ Съверна-та: тамъ западни-тъ брѣгове сѫ б-топли отъ источни-тъ, а тукъ — наопаки. И то тукъ Кордилери-тъ свое-то положение имать голѣмо значенис: тъ правятъ това дѣто тъ една страна съверо-западни-тъ влажни вѣтрове като имъ оставатъ голѣмо количество влага на истокъ отъ тѣхъ, ставатъ суhi; а юго-источни-тъ, кои-то носятъ топлина, пакъ тъй като имъ прѣчать Кордилери-тъ, тъ не могатъ да достигнатъ тошли до западния брѣгъ и а този начинъ да умѣрятъ температура-та.